

Huvudman

Lindesbergs kommun
barn.utbildningsforvaltningen@lindesberg.se

Beslut

Datum 2025-02-07
Dnr 2025:838
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fröviskolan 7-9 i Lindesbergs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Lindesbergs kommun att senast den **8 april 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Lindesbergs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Lindesbergs kommun ska vidta följande åtgärd

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

1. Se till att rektorn beslutar om rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning som innehåller samtliga delar som behöver framgå av en sådan rutin. Rutinen ska ges in till Skolinspektionen i samband med redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 e § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Lindesbergs kommun en anmärkning avseende brister rörande användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner. Lindesbergs kommun ska senast den **8 april 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:838) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner.

Tillsynen har genomförts genom besök i skolenheten den 23 januari 2025. Som en del av tillsynen har lektionsobservationer, samtal med lärare och en intervju med rektorn genomförts. Vidare har skolans ordningsregler granskats. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket efterfrågat skolenhetens rutin för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt skolenhetens

ordningsregler. Av intervju med skolenhetens rektor framgår att rutinerna regleras i skolans ordningsregler.

Skolinspektionen har efter tillsynsbesöket tagit del av verksamhetens ordningsregler. Av ordningsreglerna framgår att lektionerna är mobilfria om inte läraren bestämmer annat. I övrigt framgår ingen information om hur hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska gå till.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Det framgår vidare av förarbetena till skollagen att det är skolans ansvar att förvara omhändertagna föremål på ett säkert sätt till dess att de lämnas tillbaka. Av rutinerna bör bl.a. framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (Prop. 2021/22:160 s.235)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Rektorn har i intervju uppgett att rutinerna för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning finns i skolenhetens ordningsregler.

Skolinspektionen konstaterar att det vare sig i skolans ordningsregler, eller i någon annan skriftlig rutin, framgår hur hanteringen av omhändertagandet av mobiltelefonerna ska gå till, hur de ska samlas in och förvaras på ett betryggande sätt eller hur de ska återlämnas till rätt person. Skolans rutiner kan därför inte anses uppfylla författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Lindesbergs kommuns verksamhet vid Fröviskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Det finns därför skäl att förelägga Lindesbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt lärarens instruktioner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket genomfört fyra lektionsobservationer. Av samtliga fyra observationer noteras inga elever som använder mobiltelefoner i undervisningen. Av tre observationer framgår att eleverna endast använder datorer enligt lärarens instruktioner. På en av de observerade lektionerna spelar en elev spel utan koppling till undervisningen på sin elevdator i uppskattningsvis 20 minuter under lärarens genomgång. Läraren agerar inte utifrån att eleven använder sin dator till annat än undervisning. I efterföljande samtal med läraren, framgår att läraren tidigare informerat eleverna om att de inte ska ta med elevdatorn om inte läraren gett information om detta, vilket läraren inte gett information om inför denna lektion. Spelandet på datorn var inte i enlighet med lärarens instruktion.

Av samtal med lärarna i anslutning till lektionsobservationerna och av intervju med rektorn framgår att eleverna som regel använder mobiltelefoner enligt lärarens instruktion. När det gäller användning av elevdatorerna till annat än undervisning, uppger såväl rektorn som två av de tillfrågade lärarna att det förekommer ibland. Lärarna uppger dock att de agerar när otillåten användning uppmärksammas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som

1. sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller
2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk

kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisning endast får användas enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande. Det innebär att privat användning som huvudregel inte är tillåten och det gäller oavsett om det är av skolan tillhandahållen elektronik eller en elevs privata utrustning. Ett eventuellt användande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning ska därmed utgöra ett medel i undervisningen för att utveckla eleverna mot utbildningens mål. Utgångspunkten är att läraren ger generella instruktioner. Lärarens instruktion behöver dock inte vara samma för alla elever. Elever kan arbeta med olika uppgifter och utifrån det pedagogiska syftet kan elever som arbetar med en viss typ av uppgifter få använda mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning medan andra som arbetar med andra uppgifter inte får det. Enligt första stycket andra punkten ska det även vara möjligt att använda mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning om användningen sker som en extra anpassning eller särskilt stöd enligt 3 kap. (Prop. 2021/22:160 s.230)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Fröviskolan 7-9 inte uppfyller lagens krav avseende användandet av datorer i undervisningen enligt lärarens instruktioner. Tillsynen visar att enstaka elever använder datorerna till annat än undervisningen och utan att lärarna agerar. Att skolans datorer inte används enligt lärarens instruktioner leder till att eleverna distraheras från skolarbetet och ägnar sig åt annat än arbetsuppgifterna, vilket i sin tur riskerar att påverka deras kunskapsutveckling negativt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Lindesbergs kommuns verksamhet vid Fröviskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller användandet av elevdatorer. Utredningen visar att eleverna som regel inte använder sina mobiltelefoner till annat än till undervisningen. Vidare visar utredningen att flera lärare bedömer att eleverna efterlever de instruktioner som ges gällande användning av datorer. Dock förekommer att elever använder

datorer till annat än undervisningen och att lärare inte alltid agerar när så sker. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Lindesbergs kommun en anmärkning.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Fredrik Johansen

Föredragande
Signerat av: Fredrik Johansen